

Constantin PARASCHIVESCU

H2 și ING2

Scuzați, încerc să fiu în notă cu spectacolul de pe bulevardul Magheru, prescurtând titlul însemnărilor de față „haz și ingeniozitate”. Sigur că ești șocat de un titlu ca de studiu *Operele complete ale...* și apoi pripit, oarecum ireverențios, ...*lui WLM ȘXPR*. Ce-i asta? Și redu cerea celebrului nume al celui mai mare dramaturg al lumii la consoane trimite, parcă, la codurile actuale de INTERNET care au revoluționat civilizația pe mapamond și produc noi obiceiuri pentru *homo sapiens* al mileniului trei. Asta să fie aluzia? Chiar și așa, titlul e neobișnuit și forțează pronunția la exerciții de dicție îndoielnice. Și când mai citești sub numele celor trei autori o expresie care comprimă două cuvinte cu sensuri culturale distincte, „tradaptare”, se insinuează spontan o impresie de neseriozitate, cu care intri în sală și te mai bântuie o vreme, deși râzi, râzi de la primele replici spuse cu dezinvoltă complicitate de actori care știu ce simți și-ți împărtășesc dilema.

Da, despre reducere e vorba. Nu la consoane, ci la rudimente de cultură. Pe care extraordinara tehnică ce a revoluționat civilizația le cultivă, implicit, în iureșul informațional al acestui timp. Cine mai stă să citească operele complete ale lui Shakespeare, cu 37 de piese și peste o sută de sonete? Dar câți – în afară de cei ce vor s-o reprezinte – mai citesc o piesă întreagă? Cine și câți mai citesc astăzi, m-am gândit eu în consecință, măcar piesele lui Caragiale al nostru? Patru mari la număr, și cu una scurtă, cinci.

Dar toată lumea îl știe pe Caragiale, așa cum toate generațiile care sunt și care vin pe lume îl cunosc pe Shakespeare. Oamenii sunt grăbiți. Și pândiți de superficialitate. Ignoranță. În același timp, înșiși realizatorii spectacolelor shakespeariene – și nu numai – reduc, pentru că nu se mai pot juca acum piese de patru ore, dar nu toți și nu întotdeauna o fac și inspirat, transfigurând în expresie modernă sensuri dramatice cu rezonanță actuală. Mulți denaturează, alții zburdă excentric pe ipoteze subiective de dragul ineditului, snobismul îi trage la modă ș.a.m.d. Și mai sunt, și printre noi, unii comentatori ocazionali care dau girul unor asemenea inovații, numai pentru că ele sunt altceva, fără să fie și ceva.

Despre toate astea e vorba, deci. Și piesa, textul de spectacol, are o încărcătură foarte serioasă astfel, cu îngândurare perfect motivată. Ceea ce cucerește e dezinvoltura cu care exprimă această îngândurare, printr-un joc deschis, complice, cu haz și aer de improvizație de o extraordinară vioiciune și ingeniozitate. Trei actori care se întrec pe ei înșiși persiflând cele de mai sus, într-un ritm frenetic și cu o sclipitoare vervă care ne amuză copios și ne smulg aplauze entuziaste în repetate rânduri. Un Louis de Funès autohton, numai nerv și inteligență scenică, pe care-l revedem cu plăcere, Mircea Diaconu, un excelent Constantin Cotimanis care se învârte grațios în fustițele *Julietei* și ale *Ofeliei*, în care n-a visat să ajungă vreodată, și un Milu ce nu vrea să cadă în păcatul persiflării,

Emil Hossu, dar e prins și dus de vârtejul jocului cu savuroase reacții. Un tron, o scară și perdele negre sunt elementele simple, și suficiente, ale scenografiei lui Sică Rusescu. Dar de ce negre?

Regizorul Petre Bokor a prins o pană strălucită din zborul păsării măiestre cu aripi de har autentic și bună dispoziție, din care a mai ciupit cândva pentru un spectacol de succes, *Cumetrele*.

Mircea DIACONU

Constantin COTIMANIS

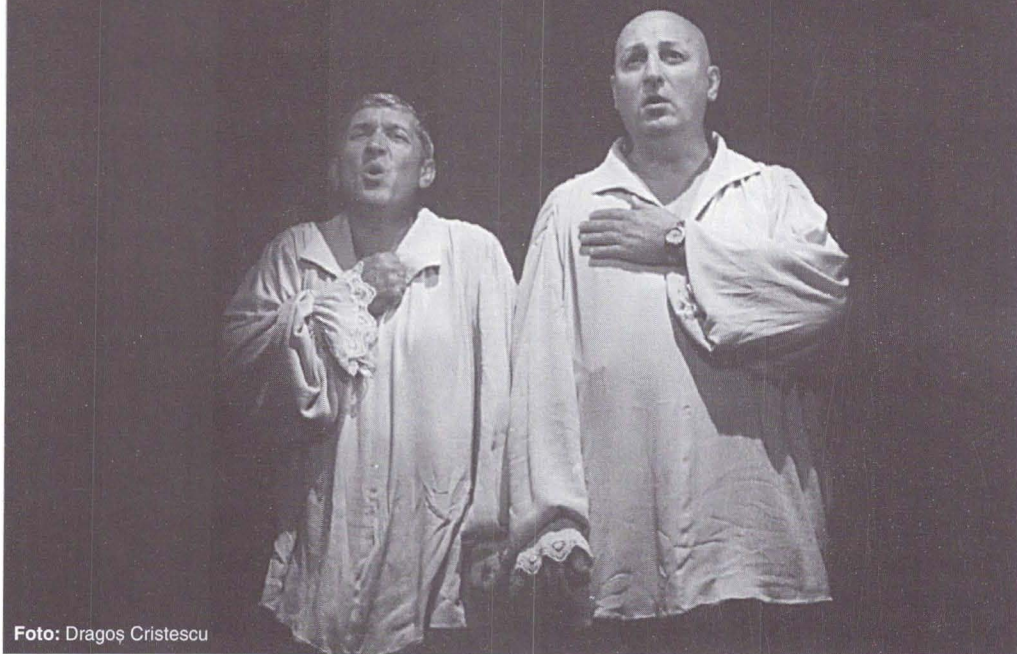

Foto: Dragoș Cristescu

Claudia LIPAN

Interzis celor fără de umor!

Dacă Shakespeare ar fi bănuțat că umor se ascunde în spatele operei lui, ar fi râs copios la spectacolul pus la cale de Petre Bokor. Ideea aparține, pe drept, celor trei actori ai trupei „SRL” – „*Shakespeare redus la limită*”: Jess Borgeson, Adam Long și Daniel Singer. Liberi profesioniști, călând o

modalitate de a juca complet, în două ore (aplauzele ar lua cam două minute), opera scriitorului de la Stratford, au izbutit în regim de Guinness Book să clarifice un scenariu al celor 37 de piese. Pentru început, din surse teatrale, aflăm câte ceva despre dramaturg: când s-a căsătorit, câți copii a avut, de ce a avut câți copii a avut, cum îi va fi editată opera în tomul omagial care se va putea găsi în orice cameră de hotel, eventuale donații pentru această editare, dialog telefonic cu alți shakespeariologi (prima secundă fiind gratuită).

Găsesc că regizorul Petre Bokor îl respectă pe William Shakespeare.